ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง

Factors Associated with Behaviors to Prevent and Reduce the Spread of COVID-19 among Storage and Distribution Employees at a Distribution Center

วาสนา ศิลางาม[1*], อุมารัตน์ ศิริจรูญวงศ์[2], วรรณา คงคารักษ์[1], นภัทร วังศรี[1]
[1]สาขาวิชาอาชีวอนามัยและความปลอดภัย คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ สมุทรปราการ 10540
[2]สาขาวิชาการจัดการเวชระเบียนและเวชสถิติโรงพยาบาล คณะสาธารณสุขศาสตร์และสิ่งแวดล้อม
มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ สมุทรปราการ 10540
Wasana Silangam[1*], Umarat Sirijaroongwong[2], Wanna Kongkarak[1], Napat Wangsri[1]
[1]Division of Occupational Health and Safety, Faculty of Public and Environmental Health
Huachiew Chalermprakiet University, Samut Prakan 10540
[2]Division of Hospital Medical Records and Medical Statistics Management, Faculty of Public and Environmental Health, Huachiew Chalermprakiet University, Samut Prakan 10540
*Corresponding author, e-mail: wasana.hcu@gmail.com

บทคัดย่อ

กลุ่มพนักงานศูนย์กระจายสินค้าเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มีความเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 โดยเฉพาะพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้า เนื่องมาจากผู้บริโภคมีการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์มากขึ้น ทำให้พนักงานมีการสัมผัสกับสินค้าจำนวนมากจากหลายที่มีทั้งในประเทศและต่างประเทศ การวิจัยแบบภาคตัดขวางนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง จำนวน 130 คน ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้การป้องกันการติดเชื้อโควิด แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ซึ่งมีค่าความเชื่อมั่น 0.92, 0.68, 0.75 และ 0.91 ตามลำดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา สถิติการทดสอบไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบสเปียร์แมน ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 76.92 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 25.63±3.64 ปี ร้อยละ 86.15 มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 88.46 มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 97.69 มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 98.46 มีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับดี พบอายุการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ($r = .39$, $p < .01$; $r = .55$, $p < .01$ และ $r = .29$, $p < .01$ ตามลำดับ) เพื่อให้พนักงานมีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19เป็นประจำอย่างต่อเนื่องหน่วยงานจึงควรเฝ้าระวัง ตระหนัก และให้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคโควิด-19 แก่พนักงานต่อไป

คำสำคัญ: โควิด-19 พฤติกรรมการป้องกัน ศูนย์กระจายสินค้า พนักงานกระจายสินค้า

Received: 7 February 2024/ Revised: 4 September 2024/ Accepted: 22 January 2025

Abstract

Distribution center employees were another group at risk for COVID-19 infection, especially storage and distribution employees. As consumers are increasingly ordering products online, employees are being exposed to a large number of products from both domestic and international locations. This cross-sectional study aimed to study factors associated with preventing and reducing the spread of COVID-19 behaviors among storage and distribution employees at a distribution center. 130 employees participated in the study. The accidental sampling used in this research. The research instruments were the questionnaires about the knowledge of COVID-19 prevention, the attitudes toward COVID-19, the perceived severity of COVID-19, and the prevent and reduce the spread of COVID-19 behaviors which their reliabilities were .92, 68, .75 and .91 respectively. Data were analyzed by descriptive statistics, Chi-square test and Spearman rank correlation coefficient. The results indicated that 76.92% of the participants were females; the mean age was 25.63±3.64 years old, 86.15% had a high level of knowledge, 88.46% had a good level of attitude, 97.69% had a high level of perception disease severity, and 98.46% had a good level of behaviors. Behaviors to prevent and reduce the spread of COVID-19 were significantly positively correlated with the age of work, the average monthly income and the perception disease severity of the COVID-19 ($r = .39$, $p < .01$; $r = 0.55$, $p < .01$ and $r = .29$, $p < .01$, respectively). To promote prevention and reduce the spread of the COVID-19 behaviors among employee, agencies should regular surveillance, awareness and provide information about the COVID-19.

Keywords: COVID-19 preventive behaviors, distribution center, distribution Employees

บทนำ

โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 หรือโรคโควิด-19 (COVID-19) พบมีการระบาดครั้งแรกในเมืองอู่ฮั่น ประเทศจีน เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2562 ซึ่งการระบาดได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น และได้มีการระบาดในอีกหลายประเทศทั่วโลก รวมถึงประเทศไทยด้วย จากสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ทำให้ภาครัฐไทยได้มีการให้ข้อมูลที่เกี่ยวกับการติดเชื้อโควิด-19 กับประชาชน เพื่อให้ทราบถึงสถานการณ์การแพร่ระบาด ช่องทางการติดเชื้อโควิด-19 อาการของผู้ติดเชื้อ วิธีการป้องกันตนเอง การกักตัวและการปฏิบัติเมื่อติดเชื้อแล้ว มีการกำหนดมาตราการในการป้องกันและควบคุมโรคโควิด-19 เพื่อให้ประชาชนและหน่วยงานต่าง ๆ ใช้เป็นแนวปฏิบัติ ตลอดจนแนวทางการเฝ้าระวังโรคโควิด-19 [1,2] ด้วย

การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 ส่งผลต่อรูปแบบการสั่งซื้อสินค้าและพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงในการติดเชื้อโควิด-19 ผู้บริโภคจึงหันมาสั่งซื้อสินค้าออนไลน์เพิ่มขึ้นและมีการสั่งซื้อในปริมาณมากขึ้น

อาทิ Lazada มียอดการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 121.52 ส่วน Shopee ก็มียอดการสั่งซื้อสินค้าออนไลน์เพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 478.59 [3] เพื่อความสะดวกในจัดส่งสินค้าตามที่ลูกค้าสั่งซื้อและเป็นการลดต้นทุนกลุ่มผู้ผลิตหรือผู้ค้าส่ง หรือผู้ค้าปลีก หรือกลุ่มร้านค้า จึงให้ศูนย์กระจายสินค้า (Distribution Center; DC) เป็นตัวแทนในการทำหน้าที่รวมสินค้า รับคำสั่งซื้อ จัดหา และนำส่งสินค้าให้แก่ลูกค้า [4] จากปริมาณการสั่งซื้อสินค้าที่มากขึ้น ทำให้สินค้าที่นำเข้ามาเพื่อจัดเก็บและส่งออกภายในศูนย์กระจายสินค้าจึงมีจำนวนเพิ่มขึ้นด้วย ส่งผลให้พนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้ามีความเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโควิด-19 เนื่องจากการสัมผัสกับสินค้าจำนวนมากและมาจากหลากหลายที่ ซึ่งมีทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการใกล้ชิดกับผู้รับ-ส่งสินค้าหรือผู้ที่มาติดต่อ โดยเฉพาะพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าที่อยู่ในจังหวัดหรือพื้นที่มีการระบาดของโรคโควิด-19 หนัก ยิ่งทำให้โอกาสติดเชื้อโควิด-19 ยิ่งสูงขึ้น อาทิ จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นเขตนิคมอุตสาหกรรม เป็นพื้นที่ควบคุมสูงสุดและเข้มงวด ซึ่งพบมียอดผู้ป่วยติดเชื้อโควิด-19 สะสมมากที่สุด เป็นอันดับสองของประเทศ (88,224 ราย) [5]

จากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้แก่ ความรู้การป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) หญิงในจังหวัดสุรินทร์ [6] การรับรู้โอกาสเสี่ยงจากการปฏิบัติงาน การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 ของทันตาภิบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข [7] ความเชื่อด้านสุขภาพของพนักงานรักษาความปลอดภัย มหาวิทยาลัยนเรศวร [8] อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และช่องทางการรับข้อมูลโควิด-19 ในประชาชนตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา [9] ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ยังคงน่ากังวล เนื่องจากยังมีผู้ติดเชื้อโควิด-19 ประกอบกับลักษณะการทำงานของพนักงานศูนย์กระจายสินค้าและปริมาณการสั่งซื้อที่เพิ่มขึ้นในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของเชื้อโควิด-19 จนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้พนักงานยังคงมีโอกาสเสี่ยงต่อการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ ทำให้พนักงานต้องป้องกันตนเองจากการติดเชื้อและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อย่างต่อเนื่อง ซึ่งหากทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลหรือที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของติดเชื้อโควิด-19 ของพนักงานก็จะช่วยให้สามารถหาแนวทางหรือกิจกรรมเพื่อให้พนักงานมีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของติดเชื้อโควิด-19 ที่ดีขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับใช้ในการเฝ้าระวัง การวางแผน การจัดหามาตรการในการป้องกันและลดการแพร่กระจายของการติดเชื้อโรคโควิด-19 ของพนักงาน และส่งเสริมให้พนักงานมีการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโควิด-19 ที่ดีและถูกต้อง ซึ่งทำให้พนักงานสามารถป้องกันตัวเองและลดการติดเชื้อหรือการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ในกลุ่มพนักงานและผู้อื่นที่อยู่โดยรอบหรือมีความเกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น ครอบครัว เพื่อนบ้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 และพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง

2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาแบบภาคตัดขวาง (Cross sectional study) เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง จำนวน 194 คน โดยใช้สูตรการคำนวณของ Krejcie & Morgan [10] ได้กลุ่มตัวอย่าง 130 คน และเพื่อป้องกันการสูญหายของข้อมูลหรือกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงเพิ่มขนาดกลุ่มตัวอย่างอีกร้อยละ 5 จึงได้กลุ่มตัวอย่างรวม คือ พนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าแห่งหนึ่ง จำนวน 137 คน สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified random sampling) จำแนกตามเพศ และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental random sampling) ในการเก็บข้อมูล เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพบว่า มีผู้ตอบแบบแบบสอบถามครบถ้วนสมบูรณ์ 130 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 100.00 ของเกณฑ์ขั้นต่ำ ดังนั้นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เก็บได้จึงเพียงพอกับขนาดของประชากร

เกณฑ์การคัดเข้า คือ เป็นพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าที่ผ่านการทดลองงาน สามารถสื่อสารและเข้าใจภาษาไทยได้ ยินยอมและสมัครใจในการเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

เกณฑ์การคัดออก คือ ไม่สะดวกให้ข้อมูล ไม่มาทำงานหรือป่วยในช่วงทำวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบไปด้วย 5 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป จำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ อายุการทำงาน สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพเสริม

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 จำนวน 12 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ถูกและผิด โดยคำตอบที่ถูกต้องให้ 1 คะแนน คำตอบที่ผิดให้ 0 คะแนน มีเกณฑ์การจำแนกระดับความรู้ออกเป็น 3 ระดับ[11] ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย < 0.60 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0.60-0.79 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.80-1.00 หมายถึง มีความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 จำนวน 4 ข้อ เป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ เห็นด้วย และไม่เห็นด้วย โดยตอบเห็นด้วยให้ 1 คะแนน ตอบไม่เห็นด้วยให้ 0 คะแนน มีเกณฑ์การจำแนกระดับทัศนคติออกเป็น 2 ระดับ [12] ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.50 หมายถึง มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 อยู่ในระดับไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 0.51-1.00 หมายถึง มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 อยู่ในระดับดี

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 จำนวน 9 ข้อ[13,14] ลักษณะคำตอบเป็นแบบเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ทราบและไม่ทราบ โดยตอบทราบให้ 1 คะแนน ตอบไม่ทราบให้ 0 คะแนน มีเกณฑ์การจำแนกระดับการรับรู้ความรุนแรงของการติดเชื้อโควิด-19 ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 0.00-0.33 หมายถึง มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 0.34-0.66 หมายถึง มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 0.67-1.00 หมายถึง มีการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับมาก

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 จำนวน 15 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ คือ ปฏิบัติเป็นประจำ ปฏิบัติบางครั้ง ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง และไม่เคยปฏิบัติ[6] ประกอบด้วยคำถามเชิงบวกและลบ มีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ข้อคำถามเชิงบวก	**ให้**	**ข้อคำถามเชิงลบ**	**ให้**
ปฏิบัติเป็นประจำ	4 คะแนน	ปฏิบัติเป็นประจำ	1 คะแนน
ปฏิบัติบางครั้ง	3 คะแนน	ปฏิบัติบางครั้ง	2 คะแนน
ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	2 คะแนน	ปฏิบัตินาน ๆ ครั้ง	3 คะแนน
ไม่เคยปฏิบัติ	1 คะแนน	ไม่เคยปฏิบัติ	4 คะแนน

มีเกณฑ์การจำแนกระดับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ออกเป็น 3 ระดับ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 1.00-2.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับไม่ดี

คะแนนเฉลี่ย 2.01-3.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 3.01-4.00 หมายถึง มีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับดี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ เครื่องมือวิจัยได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องของเนื้อหา (IOC) ของแบบสอบถามรายข้อมีค่าตั้งแต่ .67-1.00 และได้นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ก็คือ พนักงานศูนย์กระจายสินค้าอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อ

โควิด-19 เท่ากับ .92 ทัศนคติทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 เท่ากับ .68 การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 เท่ากับ .75 และพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 เท่ากับ .91

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเข้าเก็บข้อมูลไปยังศูนย์กระจายสินค้า เมื่อได้รับอนุญาตผู้วิจัยจึงติดต่อเพื่อกำหนดวันและช่วงเวลาในการดำเนินการเก็บข้อมูล โดยมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล เนื่องด้วยในพื้นที่ที่ทำวิจัยมีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 และไม่สะดวกให้บุคคลภายนอกเข้าในพื้นที่ ผู้วิจัยจึงทำการเก็บข้อมูลผ่านตัวแทนของพนักงาน โดยผู้วิจัยได้อธิบายถึงวัตถุประสงค์การวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ของการทำวิจัย และหนังสือแสดงความยินยอมในการเข้าร่วมวิจัย หลังจากเก็บข้อมูลพบว่า มีพนักงานอยู่ในช่วงที่ทำการวิจัย ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้ และตอบแบบสอบถามครบถ้วนจำนวน 130 คน ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลไปทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และใช้สถิติอนุมาน ได้แก่ สถิติไคสแควร์ (Chi-Square test) หรือ Fisher's exact test (กรณีค่า expected < 5 เกินร้อยละ 20) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพเสริม กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 และใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของสเปียร์แมน (Spearman's rank correlation coefficient; r_s) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอายุ อายุการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความรู้ ทัศคติ การรับรู้ความรุนแรงของโรค กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลมีการแจกแจงไม่ปกติ โดยในการทดสอบความสัมพันธ์ กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การพิทักษ์สิทธิ์กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองการพิจารณาโครงร่างการวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยของมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ เลขที่รับรอง อ.1153/2564 ในการศึกษาผู้วิจัยมีการใช้รหัสแทนการระบุตัวตนและทำการเก็บรักษาความลับของข้อมูล และในการศึกษาพนักงานเข้าร่วมด้วยความสมัครใจและสามารถถอนตัวออกจากการวิจัยเมื่อใดก็ได้ตามความประสงค์

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ร้อยละ 76.92 เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 25.63±3.64 ปี มีอายุการทำงานเฉลี่ย 2.90±1.58 ปี ร้อยละ 83.85 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 55.68 จบการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 61.54 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนไม่เกิน 15,000 บาท และร้อยละ 97.69 ไม่มีอาชีพเสริม ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง (n = 130)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	30	23.08
หญิง	100	76.92
อายุ (ปี)		
≤ 26	51	39.23
> 26	79	60.77
(Mean=25.63, S.D.=3.64, Min=20, Max=33)		
อายุการทำงาน (ปี)		
≤ 3	62	47.69
> 3	68	52.31
(Mean= 2.90, S.D.=1.58, Min= 1, Max=7)		
สถานภาพ		
โสด	109	83.85
สมรส	21	16.15
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	72	55.68
ตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไป	58	44.62
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)		
≤ 15,000	80	61.54
> 15,000	50	38.46
(Mean = 15,696.15, S.D. = 2,739.67, Mini = 10,000, Max = 20,000)		
อาชีพเสริม		
ไม่มี	127	97.69
มี	3	2.31

2. ระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ทัศนคติเกี่ยวกับโควิด-19 การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 พฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงาน พบว่า ร้อยละ 86.15 มีระดับความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับมาก ร้อยละ 88.46 มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 อยู่ในระดับดี ร้อยละ 97.69 มีระดับการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 อยู่ในระดับมาก และร้อยละ 98.46 มีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับดี ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความรู้ ทัศนคติ การรับรู้ และพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่เชื้อโควิด-19 จำแนกตามระดับ (n=130)

ระดับ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	Mean	S.D.
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19			**0.89**	**0.32**
- น้อย	3	2.31	0.56	0.50
- ปานกลาง	15	11.54	0.74	0.44
- มาก	112	86.15	0.92	0.28
ทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19			**0.87**	**0.34**
- ไม่ดี	15	11.54	0.43	0.50
- ดี	115	88.46	0.93	0.26
การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19			**0.98**	**0.14**
- ปานกลาง	3	2.31	0.56	0.51
- มาก	127	97.69	0.99	0.10
พฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19			**3.71**	**0.53**
- ปานกลาง	2	1.54	2.83	0.87
- ดี	128	98.46	3.73	0.51

3. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ศึกษากับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด และอาชีพเสริม ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 3 และพบว่า อายุการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ในระดับต่ำ ($r = .39$, $p < .001$) ปานกลาง ($r = .55$, $p < .001$) และต่ำ ($r = .29$, $p = .001$) ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลจำแนกตาม เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาสูงสุด และอาชีพเสริม กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 (n=130)

ตัวแปรที่ศึกษา	χ^2	p-value
เพศ	.829[a]	.410
สถานภาพ	.391[a]	.702
ระดับการศึกษาสูงสุด	.024[a]	.695
อาชีพเสริม	.048[a]	.954

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .05, [a] = Fisher's exact test

ตารางที่ 4 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างอายุ อายุการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ความรู้ ทัศนคติ การรับรู้ความรุนแรงของโรค พฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 (n = 130)

ตัวแปรที่ศึกษา	พฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่เชื้อโควิด-19		
	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r)	p-value	ระดับความสัมพันธ์
อายุ	0.18	.057	ไม่มี
อายุการทำงาน	0.40	<.001*	ต่ำ
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	0.56	<.001*	ปานกลาง
ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19	0.09	.302	ไม่มี
ทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19	0.11	.198	ไม่มี
การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19	0.30	.001*	ต่ำ

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ p < .01

สรุปและอภิปรายผล

การศึกษานี้สามารถสรุปและอภิปรายผลจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 0.89±0.32) และส่วนใหญ่ร้อยละ 86.15 มีความรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโควิด-19 เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาด อาการของโรค การติดเชื้อ และการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ผ่านหลายช่องทาง ได้แก่ ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) สื่อออนไลน์ การประชาสัมพันธ์และสื่อที่บริษัทจัดทำ ผลการศึกษาชี้ให้เห็นว่า ร้อยละ 13.85 มีความรู้อยู่ในระดับน้อยถึงปานกลาง โดยข้อคำถามที่ตอบผิดมากที่สุด คือ ผู้ที่ติดเชื้อโควิด-19 หากไม่มีอาการไข้ จะไม่ส่งต่อเชื้อไวรัสให้คนอื่น (ร้อยละ 46.92) รองลงมาคือ การล้างมือโดยใช้สบู่และน้ำ หรือเจลล้างมือที่มีแอลกอฮอล์ความเข้มข้นอย่างน้อย 75.00% ช่วยป้องกันโรคโควิด-19 ได้ (ร้อยละ 26.15) และพบว่าไม่น้อยกว่าร้อยละ 1.54 ตอบคำถามความรู้ผิดทุกข้อ ซึ่งอาจเนื่องมาจากช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโควิค-19 ที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงควรให้ความรู้ที่ถูกต้องและมีการเน้นย้ำเป็นระยะ ๆ ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของบริษัท ได้แก่ การประชุมก่อนเริ่มงาน (Morning talk) กลุ่มไลน์ เพื่อลดโอกาสเสี่ยงและป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ของพนักงาน ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาในพนักงานโรมแรมที่กักตัวเพื่อเฝ้าระวังโรคโควิด-19 ในประเทศจีน จำนวน 170 คน ที่พบว่าพนักงานโรมแรมมีความรู้เกี่ยวกับโควิด-19 อยู่ในระดับดี [15] และสอดคล้องกับการศึกษาใน

ผู้ปฏิบัติงานในอุตสาหกรรมก่อสร้างในประเทศจีน จำนวน 702 คน ที่พบว่าผู้ปฏิบัติงานมีความรู้เกี่ยวกับโควิด-19 อยู่ในระดับดี [16]

2. ทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 0.87±0.34) และส่วนใหญ่ร้อยละ 88.46 มีทัศนคติอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องมาจากการได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโควิด-19 ได้แก่ การฉีดวัคซีน การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 และการเข้ารับการรักษาเมื่อติดเชื้อโควิด-19 ผ่านช่องทางต่าง ๆ เช่น ศบค. สื่อออนไลน์ เพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ภาครัฐยังได้สร้างความเชื่อมั่นในการควบคุมการระบาดของโควิด-19 ทำให้กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศคติที่ดีเกี่ยวกับการควบคุมสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 การลดความรุนแรงเมื่อติดโรคโควิด-19 และการปรับตัวในสถานการณ์ที่โควิด-19 ระบาด ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาในเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในมณฑลเหอหนาน ประเทศจีน จำนวน 1,357 คน ที่พบว่าเจ้าหน้าที่มีทัศนคติเกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับดี [17] และสอดคล้องกับการศึกษาในนักศึกษาพยาบาลในเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 602 คน ที่พบว่าทัศนคติการป้องกันการติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 (COVID-19) อยู่ในระดับสูง [18]

3. การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 0.98±0.14) และส่วนใหญ่ร้อยละ 97.69 มีการรับรู้อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากที่ทำงานและพักอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่มีการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 สูง ประกอบกับการได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับความรุนแรงของการติดเชื้อโควิด-19 ที่หลากหลายช่องทาง ทำให้ทราบถึงจำนวนผู้ที่ติดเชื้อโควิด-19 ที่เพิ่มขึ้น จำนวนยอดสะสมของผู้ที่ติดเชื้อโควิด-19 จำนวนผู้เสียชีวิต และอาการที่รุนแรงขึ้น ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาในชุมชนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ในประเทศไทย จำนวน 10,400 คน ที่พบว่าการรับรู้ความรุนแรงของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ของ อสม. อยู่ในระดับมากที่สุด [13] และสอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มกำลังพลที่ปฏิบัติงานสายแพทย์ ศูนย์อำนวยการแพทย์ จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน 59 คน ที่พบว่ากลุ่มกำลังพลที่ปฏิบัติงานสายแพทย์มีการรับรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 อยู่ในระดับมากที่สุด [19]

4. พฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับดี (ค่าเฉลี่ย 3.71±0.53) และส่วนใหญ่ร้อยละ 98.46 มีพฤติกรรมอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เนื่องจากทั้งภาครัฐและบริษัทมีมาตรการและแนวทางให้ปฏิบัติเพื่อป้องกันและควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 พนักงานจึงต้องปฏิบัติตาม ผลการศึกษาครั้งนี้ชี้ให้เห็นว่า พนักงานส่วนใหญ่มีการสวมใส่หน้ากากอนามัย (ร้อยละ 98.46) ล้างมือด้วยสบู่หลังไอ จาม หรือสั่งน้ำมูก (ร้อยละ 83.85) เป็นประจำ และมีพฤติกรรมที่ไม่ปฏิบัติเป็นประจำ ได้แก่ การทิ้งหน้ากากอนามัยที่ใช้แล้ว ใส่ถุงพลาสติกปิดสนิทก่อนทิ้งลงในถังขยะที่มีฝาปิดมิดชิด (ร้อยละ 36.14) ไม่ใช้ของใช้ร่วมกับผู้อื่น (ร้อยละ 33.85) ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มพนักงานในโรงงานขนาดใหญ่แห่งหนึ่ง อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 220 คน ที่พบว่าพนักงานมีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับดี [20] และสอดคล้องกับการศึกษาในกลุ่มกำลังพลที่ปฏิบัติงานสายแพทย์ ศูนย์อำนวยการแพทย์ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่พบว่ากลุ่มกำลังพลที่ปฏิบัติงานสายแพทย์มีพฤติกรรมป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับมากที่สุด [19]

5. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ทัศนคติเกี่ยวกับโรคโควิด-19 การรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 กับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้า พบว่า อายุการทำงาน รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ของพนักงาน ในระดับต่ำ ปานกลาง และต่ำ ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r_s = .39, p < .001; r = .55, p < .001; r = .29, p < .001 ตามลำดับ) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากพนักงานที่มีอายุงานหลายปีจะมีรายได้ต่อเดือนสูงกว่าพนักงานที่มีอายุงานน้อยกว่า ทำให้มีกำลังซื้อสิ่งของที่จำเป็นสำหรับใช้ในการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 ได้มากกว่า เช่น หน้ากากอนามัย แอลกอฮอล์เจล และมีโอกาสเข้าถึงสื่อออนไลน์ อินเตอร์เน็ต ได้มากกว่าผู้ที่มีรายได้น้อย ซึ่งทำให้เข้าถึงข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคโคคิด-19 มีความรู้ในการป้องกันการติดเชื้อโควิด-19 และมาตรการในการควบคุมการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ได้มากขึ้น ส่งผลให้พนักงานมีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับดีและมีการปฏิบัติเป็นประจำ ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาในประชาชนในตำบลปรุใหญ่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 348 คน ที่พบว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีความสัมพันธ์กับระดับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 (p < .001) [9] และสอดคล้องกับผลการศึกษาของประชากรวัยทำงานในตำบลมวกเหล็ก อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี จำนวน 305 คน ที่พบว่ารายได้ต่อเดือนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโควิด-19 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในระดับต่ำ (r = .13, p = .05) [21] จากการรับทราบถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่ทวีความรุนแรง การรับรู้ถึงความรุนแรงของโรคโควิด-19 ว่าสามารถทำให้เสียชีวิตได้ และยังไม่มีวิธีการรักษาให้หายขาดได้ ทำให้พนักงานตระหนักถึงวิธีการป้องกันตนเองจากการติดเชื้อโควิด-19 และการควบคุมการแพร่เชื้อโควิด-19 จึงส่งผลให้พนักงานมีพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 อยู่ในระดับดี และการศึกษาพบการรับรู้ความรุนแรงของโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 ซึ่งเนื่องมาจากความตระหนักและการรับรู้ถึงอันตรายของโรคโควิด-19 ผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาในนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จำนวน 370 คน ที่พบว่าการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของนักศึกษาในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = .49, p < .001) [22] และสอดคล้องกับการศึกษาในทันตาภิบาลสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จำนวน 378 คน ที่พบว่าการรับรู้เกี่ยวกับโรคโควิด-19 มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการป้องกันโรคโควิด-19 ของทันตาภิบาล ในระดับต่ำมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (r = .18, p < .001) [7]

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการสร้างและเพิ่มการรับรู้ถึงความรุนแรงของโรคโควิด-19 ให้กับพนักงานอย่างต่อเนื่อง และจัดเตรียมสบู่หรือน้ำยาล้างมือ แอลกอฮอล์ ให้มีจำนวนเพียงพอ เพื่อช่วยให้พนักงานมีพฤติกรรมในการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 เป็นประจำ นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ในการวางแผนและกำหนดมาตรการหรือแนวทางในการป้องกันและลดการแพร่กระจายของการติดเชื้อโรคโควิด-19 ในกลุ่มพนักงานได้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์หรือมีผลต่อกับพฤติกรรมการป้องกันและลดการแพร่กระจายของเชื้อโควิด-19 เพิ่มเติม เช่น ปัจจัยเสริมด้านการสนับสนุนจากครอบครัว ชุมชน หรือสังคมเกี่ยวกับโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณผู้แทนศูนย์กระจายสินค้าที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูล ช่วยประสานงาน และให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณพนักงานจัดเก็บและกระจายสินค้าของศูนย์กระจายสินค้าทุกท่านที่เข้าร่วมการวิจัยและให้ความร่วมมือในตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

1. Ministry of Public Health, Department of Disease Control. Guidelines for the prevention of coronavirus disease 2019 (COVID-19) or COVID 19 for the general public and risk groups [internet]. 2021 [cited 2023 Sep 9]. Available form: https://ddc.moph.go.th/int_protection_030164.pdf (in Thai)
2. Ministry of Public Health, Department of Disease Control. Coronavirus disease 2019 (COVID-19) [internet]. 2022 [cited 2023 Sep 9]. Available form: https://ddc.moph.go.th/viralpneumonia/ (in Thai)
3. Theppitak T. New normal or new normal lifestyle after emerging disease COVID-19: Online business, retail business and restaurant business, and the changing direction of transportation and logistics industry in Thailand. Princess of Naradhiwas University Journal of Humanities and Social Sc 2020;8(1):246-74. (in Thai)
4. Supply Chain Management Education. Distribution Centre (DC) [internet]. 2023 [cited 2023 Oct 10]. Available form: https://scmedu.org/distributioncenter_dc_/
5. Ministry of Public Health, Department of Disease Control. 10 provinces with the highest number of COVID-19 infections [internet]. 2021 [cited 2023 Oct 10]. Available form: https://www. thaipost.net/main/detail/115892 (in Thai)
6. Yeunyow T, Boonserm P. The Relationship between knowledge and attitude toward on prevention behavior of Coronavirus infection 2019 (COVID-19) among female Village health volunteer (VHV), Surin province. Med J Srisaket Surin Buriram Hosp. 2020;35(3):555-64. (in Thai)
7. Singweratham N, Thaopan WW, Nawsuwan K, Pohboon C, Surirak S. Perception and preventive behaviors on the coronavirus disease-2019 (COVID-19) among dental nurses under the Ministry of Public Health. J. Bamrasnaradura Infect Dis Inst. 2020;14(2):104-15. (in Thai)

8. Choocherdrattana S, Srikamsuk J, Pacam C, Tep-udom T, Phuangkham P, Meunkoddee P, et al. Relationship between health belief and prevention behaviors of COVID-19 among security guards at Naresuan University. J Nurs Health Sci. 2021;15(2):78-89. (in Thai)
9. Phansuma D, Boonruksa P. Knowledge, attitudes, and preventive behaviors of COVID-19 among residents in Pru Yai sub-district, Muang district, Nakhon Ratchasima province. Srinagarind Med J. 2021;136(5):597-604. (in Thai)
10. Krejcie RV, Morgan DW. Determining sample size for research activities. Educ Psychol Meas. 1970;30(3):607-10. doi:10.1177/001316447003000308.
11. Bloom BS, Madaus GF, Hastings JT, Hastings JT. Handbook on formative and summative evaluation of student learning. New York: McGraw Hill; 1971.
12. Zhong BL, Luo W, Li HM, Zhang QQ, Liu XG, Li WT, et al. Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among Chinese residents during the rapid rise period of the COVID-19 outbreak: a quick online cross-sectional survey. Int J Biol Sci. 2020;16(10):1745–52. doi: 10.7150/ijbs.45221.
13. Nawsuwan K, Singweratham N, Damsangsawas N. Correlation of perception disease severity to implementation role for control of COVID-19 in communities among village health volunteers in Thailand. J. Bamrasnaradura Infect Dis Inst. 2020;14(2):92-103. (in Thai)
14. Waehayi H. Severity perception and preventive behavior on the Coronavirus disease-2019 among Youth at Sateng-Nok subdistrict, Muang district, Yala province. Acad J Community Public Health. 2020;6(4):158-68. (in Thai)
15. Teng YM, Wu KS, Wang WC, Xu D. Assessing the knowledge, attitudes and practices of COVID-19 among quarantine hotel workers in China. Healthcare. 2021;9(6):772. doi:org/10.3390/ healthcare9060772.
16. Zheng L, Chen K, Ma L. Knowledge, attitudes, and practices toward COVID-19 among construction industry practitioners in China. Front. Public Health. 2021;8:599769. doi:10.3389/ fpubh.2020.599769.
17. Zhang M, Zhou M, Tang F, Wang Y, Nie H, Zhang L, et al. Knowledge, attitude, and practice regarding COVID-19 among healthcare workers in Henan, China. J. Hosp. Infect. 2020;105(2): 183-87. doi:10.1016/j.jhin.2020.04.012.
18. Yeunyow T, Promwong W, Kadsanit K. Knowledge, attitude and prevention behavior of Coronavirus disease 2019 (COVID-19) infection among nursing students in Boromarajonani College of Nursing, The North Eastern Region Network. Udonthani Hosp Med J. 2021;29(2):204-13. (in Thai)

19. Weerakhachon P, Kwanpichit C, Nawsuwan K, Singweratham N. Perception and preventive behaviors on the Coronavirus disease-2019 (COVID-19) among personnel in medical operations at Southern border provinces medical center. Thai J Public Health Sci. 2020;3(3):106-17. (in Thai)
20. Trepanning K, Nammong J. Factors associated with preventive behaviors towards the Coronavirus 2019 (COVID-19) of employees in a large factory Krathumbean district, Samutsakorn province. J Nurs Siam Univ. 2021;22(43):10-20. (in Thai)
21. Sriratanaprapat J, Klommek J. Knowledge, attitudes, and practices towards COVID-19 among working-age population in Muak Lek subdistrict, Muak Lek district, Saraburi province. J Royal Thai Army Nurs. 2022;23(1):437-45. (in Thai)
22. Waeputeh N, Kanchanapoom K, Tansakul K. Prevention behaviors of Coronavirus disease 2019 of Songkhla Rajabhat university students. J Counc Community Public Health. 2021;3(2):31-9. (in Thai)